

Pirkanmaan hyvinvointialue
PL 272, 33101 Tampere
arto.ranta@pirha.fi

Vastaus valtuustoaloitteeseen
25.8.2025

Vastaus valtuustoaloitteeseen ”uusi hyvinvointikeskus Mänttä-Vilppulan kaupunkiin”

Aluevaltuuston kokouksessa 10.2.2025 valtuutettu Arto Lampinen (Kesk.) jätti valtuustoaloitteen, jossa esitetään rakennettavaksi uusi hyvinvointikeskus Mänttä-Vilppulaan.

Valtuustoaloitteen sisältö

Valtuutettu esittää,

että Mäntä-Vilppulan kaupunkiin rakennetaan uusi hyvinvointikeskus, joka kokoaa sosi-aali- ja terveystoimijat saman katon alle sekä lisäksi, hän pyytää pohtimaan perusterveydenhuollon kiinteistöjen tilaa esim. 10 vuoden päästä, jos kunnat eivät uskalla investoida eikä hyvinvointialuekaan niin tee vaan vuokraa sotekiinteistöjä 12 kuukautta kerrallaan.

Perustelut valtuustoaloitteelle

Terveystenhuollon palveluja Mäntä-Vilppulan kaupungissa ovat järjestäneet Ylä-Pirkanmaan kuntayhtymä, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri vuoteen 2013 ja tästä eteenpäin vuoteen 2022 Mäntänvuoren Terveys. Vuonna 2022 toteutetun hyvinvointiuudistuksen jälkeen sote-palvelujen järjestämisvastuu on toteutettu Pirkanmaan hyvinvointialueen ja Mäntänvuoren Terveysten kesken. Sopimus sotepalveluiden tuottamisesta Mäntänvuoren Terveysten kanssa jatkuu vuoteen 2031.

Sote-tilat Mäntä-Vilppulassa ovat epäkäytännölliset ja vanhanaikaiset eikä niihin ole panostettu vuoden 2013 jälkeen juuri lainkaan. Kiinteistössä saattaa olla sisäilmaongelma tai ainakin ilmas-tointiongelma. Lisäksi vuodenosasto ja vastaanoton kapasiteetti ovat riittämättömät ja toimimat-tomat. Vuodesta 2022 on jääty odottamaan, mitä kiinteistöjä Pirkanmaan hyvinvointialue tulee vuokraamaan, ja tämä on johtanut kiinteistöjen kunnostamisen jätymiseen.

Uuden tulevan hyvinvointikeskuksen palveluja voisivat käyttää osa Juupajoen, Ruoveden, Keuruu ja Jämsän asukkaista. Näiden kuntien yhteenlaskettu asukasluku on noin 23 000. Asukkailahan on oikeus hakeutua lähimmälle terveysasemalle. Mäntä-Vilppulan kaupungin osalta vuosi 2024 oli muuttovoitoinen. Kaupunkiin muuttaa iäkkäitä ihmisiä. Lisäksi ensihoidon asemapaikka saaminen samoihin tiloihin tukisi erityisesti kiirevastaanoton toimintaa.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Taustaa

Aluevaltuuston hyväksymä hyvinvointialuestrategia määrittää pitkän aikavälin tavoitteet ja palvelustrategian ylätasoin linjaukset vuosille 2023–2025. Strategian neljä kärkeä ovat tärkeintä ihminen, yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut, hyvinvoivat työntekijät sekä yhdessä yhteen toimiva hyvinvointialue. Aluehallitus hyväksyi strategian toimeenpano-ohjelman 14.2.2023 (§ 39).

Toimeenpano-ohjelma muodostaa kokonaisuutena toiminnallisen uudistamisohjelman. Näitä kokonaisuuksia ovat strategiset ohjelmat ja suunnitelmat, joihin kuuluvat palvelujen verkoston suunnitelmat ja palvelulinjakohtaiset toimeenpanosuunnitelmat. Palvelujen uudistamista koskevan kärjen ”yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut” alla on kokonaisuus ”eheä ja monikanavainen palveluiden verkosto”.

Aluehallitus hyväksyi 20.11.2023 (§ 318) **Vastaanottopalvelujen ja työikäisten sosiaalipalvelujen palveluiden verkkosuunnitelman** toimeenpantavaksi. Aluehallituksen päätöstä täydennettiin 11.3.2024 (§ 71) esityksellä **Lähiasemien palveluiden verkon suunnitelma sekä sote-asemien ja sote-kampusten tarkennukset**, joka hyväksyttiin sellaisenaan. Päätösten mukaan Mänttä-Vilppulaan tulee jäämään sote-asema.

Aluehallitus hyväksyi 20.11.2023 (§ 317) **Pirkanmaan hyvinvointialueen vuodeosastojen palveluverkkosuunnitelman**, jonka mukaan vuodeosastot jatkuvat Mänttä-Vilppulassa sellaisenaan vuoden 2030 loppuun.

Ensihoidon osalta, Aluehallitus hyväksyi 24.3.2024 (§ 100) **Pirkanmaan hyvinvointialueen ensihoidon palvelutasopäätöksen vuosille 2024–2026**.

Lisäksi Pirkanmaan hyvinvointialue teki kaikkien siirtyneiden kiinteistöjen kuntoarviot laadittujen palveluiden verkoston suunnitelmien 2024–2035 yhteydessä. Kuntoarvio laadittiin myös nykyisen Mänttä-Vilppulan sote-aseman osalta. Tällöin Saranpihan kiinteistö on saanut kuntoluokaksi KL2 (välttävä.) Kuitenkaan vakavia sisäilmaongelmia tai niihin viittaavia tapahtumatietoja ei kiinteistössä ole ilmennyt.

Konserni- ja toimitilajaosto hyväksyi 22.4.2025 (§ 26) **Kunnilta vuokrattujen toimitilojen vuokrauksen periaatteet siirtymäajan jälkeen.**

Johtopäätökset ja tehdyt toimenpiteet

Uuden hyvinvointikeskuksen esitetystä väestöpohjasta voidaan Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestämisvastuun mukaisesti huomioida vain Mänttä-Vilppula, Ruovesi ja Juupajoki, joiden väestöpohja on yhteensä 12 512 (Tilastokeskus, luettu 8.5.2025). Tämä väestöpohja ei indikoi laajemman sote-asemakokonaisuuden tarvetta alueella. Aluehallituksen aiemman päätöksen mukaisesti Mänttä-Vilppulan alueelle on kuitenkin sote-asema jäämässä, mutta sen toiminta ja palveluvalikoima tulee suhteuttaa laajuudeltaan palveluja käyttävään Pirkanmaan hyvinvointialueen väestöpohjaan.

Muutoin palvelujen keskittämisen näkökulmasta A- ja B-tason kiirevastaanottojen keskittäminen perustuu kustannustehokkuuteen ja moniammatillisen osaamisen rakenteeseen Pirhassa. Tällöin palveluiden verkoston suunnitelmissa akuutit ja vaativat hoidontarpeen arviot ja niihin liittyvät hoidolliset toimenpiteet on syytä keskittää suoraan niille alueille, jossa kiirehoidon diagnosoinnin kapasiteetti, ambulanssiliikenteen mahdollistaminen ja tarkkailupaikkojen toteuttaminen yhdistettynä osaavan henkilöstön saatavuuteen on mahdollista. Tämän vuoksi laajan kiirevastaanoton sijoittamista Mänttä-Vilppulaan sote-asemalle ei nähdä aiheelliseksi.

Ensihoidon palvelutasopäätöksen mukaan ensihoidon yksiköt ovat toiminnan näkökulmasta asemoitu sijoittumaan Mäntän ja Vilppula paloasemille. Linjaus tukee tällä hetkellä ensihoidon kokonaisvaltaista palveluiden verkoston suunnittelua.

Vuodeosastopaikkojen lisäämisen osalta Mäntä- Vilppulassa on 25 sairaansijaa, jonka nähdään olevan riittävä alueelliseen tarpeeseen. Aluehallituksen päätöksellä sairaansijamäärä on todettu jääväksi aina vuoteen 2030 saakka Mänttä-Vilppulan kunnan alueelle.

Saranpihan kiinteistön valmistumisvuosi on 1987. Kiinteistöä arvioidaan saadun kuntoluokka (KL2) määrittelyn mukaan ja Saranpihan suhteen tarvitaan pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma (PTS).

Pirkanmaan hyvinvointialue neuvottelee paraikaa palveluiden verkostoon jäävien kiinteistöjen jatkovuokrasopimuksia konserni- ja toimitilajaoston linjausten mukaisesti. Saranpihan kiinteistön osalta neuvotellaan jatkosopimuksesta, joka tulee olemaan määräaikainen viisi (5) vuotta ja määräajan jälkeen sopimus tulee muuttumaan toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi, 12 kk irtisanomisajalla. Määräaikaisen sopimuksen liitteeksi edellytetään kiinteistönomistajalta (Mänttä-Vilppulan kunta) PTS-suunnitelma, jotta voidaan varmistaa, että kiinteistö pidetään kunnossa sekä terveellisenä ja turvallisena koko sopimuskauden ajan.

Yhteenvetona voidaan todeta, että tehtyjen päätösten ja linjausten näkökulmasta Mänttä-Vilppulan nykyinen sote- asema säilyy palveluiden verkostossa sellaisenaan nykyisessä kiinteistössään. Kiinteistön teknisen kunnan edellyttämät toimenpiteet suoritetaan asianmukaisesti laaditun PTS- suunnitelman mukaisesti.

Arto Ranta, strategiajohtaja, strateginen ohjaus ja järjestämisen tehtäväalue

Mari Vuorinen, suunnittelupäällikkö, investointien suunnittelu ja kehittäminen vastuualue

Sari Mäkinen, sosiaali- ja terveyskeskusjohtaja, avopalvelut palvelulinja

Ari Kulmala, tilahallintajohtaja, tilahallinnan vastuualue